

(Политика, 25.10.2009)

Расим Љајић, дојучерашњи лидер Санџачке демократске странке, решио је да направи још једну партију у време када се све чешће говори да политичка сцена Србије може да буде сведена на две велике странке. Да је у намери истрајан доказаће 12. децембра у „Савацентру” када очекује око четири хиљаде делегата на оснивачком конгресу Социјалдемократске партије Србије.

Лидер сте Санџачке демократске странке. Она опстаје или је гасите?

И даље ће постојати и биће најјача политичка странка у Санџаку.

Како ћете успети да управљате са две странке?

Ја нисам председник Санџачке демократске партије. Председник је Решат Хоџић. Када сам основао Социјалдемократску партију Србије било је непримерено да ја будем на челу две политичке странке, али је извесно да ће СДП бити на листи СДПС на првим наредним изборима.

Колико ћете бити ангажовани у Санџачкој демократској партији?

Бићу ангажован јер имам одговорност и обавезу према бирачима у Санџаку. На крају крајева ја сам дошао на ово место захваљујући гласовима које сам добио углавном у Санџаку. Ја ту чињеницу никада нећу заборавити макар једног дана био генерални секретар Уједињених нација.

Пошто више нисте председник СДП-а, Мирсад Ћерлек, ваш бивши члан, каже да ће се он сада убацити у т ај простор?

То су приче за малу децу. Ћерлек је смењен. Мени је у петак или суботу обећавао да никада неће напустити СДП, а у понедељак је најавио формирање политичке странке. Био је свестан да не може остати на том месту јер није имао никакве резултате годину дана. Мислим да у Санџаку постоје две доминантне политичке опције. То је мало бирачко тело за било коју трећу опцију.

Један од циљева странке јесте укрупнавање политичке сцене, али у новој странци нема људи из партија које су већ раније декларисане као социјалдемократске попут странке Небојше Човића или Жарка Кораћа?

Сваки пројекат који је у Србији полазио од обједињавања на тај начин, од удруживања или фузије завршио је поновним раздвајањем. Хтели смо то да избегнемо. Значи формирали смо политичку странку и сада ту странку отварамо за друге, односно за утапање са СДПС или колективно приступање. Већ имамо политичке странке, групе грађана и удружења грађана, који се утапају у СДПС.

Говорило се и да ће Душан Јанић да приступи вашој новој странци?

Да будем искрен разговарао сам на почетку с њим и упознао сам га са целим овим пројектом а он се после одлучио за самостални политички пут и ја му желим срећу.

У Лесковцу су Човићеви посланици без одобрења централе прешли у вашу странку. Зар то неће изазвати неспоразуме на левици?

Нисам никога убеђивао. Ми немамо административних капацитета да прихватимо све људе који се јављају да дођу. Наш проблем ће бити на који начин да направимо једну адекватну тријажу, јер сасвим је сигурно да ту има разних људи, разних амбиција са разним биографијама. То је велики ризик да нам не прођу људи који евентуално ту не би требало да се нађу.

Код вас су сада Мики Ђуричић и Михајло Ковач. Ко ће још бити од познатих?

Биће ту још изненађења, биће ту још много познатих. Сваке недеље ћемо представљати по једну групу нових људи који се до сада нису бавили политиком, људи који су познате јавне личности али биће и људи из политике јер ово мора да буде комбинација људи из политике и изван политике пошто популарни људи не могу ову целу причу изнети. Акцентат ће бити на новим и младим људима који су афирмисани у својим областима.

Најављујете могућност сарадње и са напредњацима и са народњацима. Колико је остварљива сарадња са напредњацима пошто аналитичари тврде да управо ваша странка треба да спречи одлазак колебљивих, неодређених и незадовољних међу гласаче СНС
-
а?

Са народњацима никада нисам поменуо сарадњу. Врло јасно смо рекли да је наш први партнер Демократска странка. Наш потенцијални партнер је Социјалистичка партија Србије од странака које се налазе лево од центра. Ми желимо да превазиђемо ту блоковску поделу која постоји на политичкој сцени Србије. Такође желимо да се превазиђе стање да се сваки избори доживљавају као борба на живот и смрт јер острашћеност ништа добро није донела. Желимо да странка буде респектабилан фактор и спремамо се за самосталан излазак на изборе. Пре избора сасвим сигурно ћемо разговарати са ДС-ом као нашим стратешким партнером. После избора уколико будемо самостално изашли можемо да разговарамо и са СНС-ом, у зависности од резултата.

Напредњаци су десно од центра, а ви лево од центра. Природно је да је ваш поглед на свет јако различит, ваше економске политике морају да буду супротстављене?

Ми желимо да допринесемо и јаснијем идеолошком профилисању наше политичке сцене. Према томе не можемо да будемо неко ко може у савез са сваким. Наш коалициони потенцијал, условно речено је прилично завидан, али наш први политички избор биће

ДС, други избор СПС и трећи ће да зависи и од математике а не само од политике.

У Србији је и те како присутан економски популизам. Вашу нову странку већ сумњиче да ће бити промотор социјалног популизма, кога не занима да прави новац него само да га троши?

Мислим да је то једна потпуна бесмислица. Као социјалдемократска партија треба да штитимо права радника, незапослених, угрожених и других друштвених група. По тој логици неко нас доживљава као некога ко ће трошити. Нема нити социјалних давања нити адекватне социјалне политике без јаке економије. Ми смо врло јасно рекли да нема напретка у овом друштву док се не промени однос према раду и према држави. Продуктивност нашег радника генерално је 42 одсто. Неко ко формално ради осам сати, стварно ради четири сата. Ту нема напретка. Ми промовишемо принцип животног учења и усавршавања за свако радно место. За време радног века, радник у ЕУ промени седам радних места. Код нас два. Значи нема више радног места за цео живот. Ми ћемо врло јасно о томе да говоримо иако смо партија која се залаже за права радника. Свако од нас мора да се промени. Морамо много више да радимо, много више да се усавршавамо и да будемо бољи од сваке конкуренције ако мислимо да задржимо радно место и ако мислимо да напредујемо. То не може да се догоди преко ноћи. То је и питање менталитета. Нас је 50 година уништавао комунизам, онда нас је десет година уништавала друга колективистичка идеологија национализам и не можете очекивати да се за 10 дана промени нешто што је 60 година било доминантно. Говорићемо оно што ми мислимо да је најбоље за ову земљу без икакве демагогије.

Зашто као потенцијалне партнере нисте поменули Г17 плус са којом сте у владајућој коалицији?

Ја уопште не искључујем Г17 плус. Они јесу странка десно од центра, они су део те европске народне групације али ми са Г17 делимо сличне или исте вредности и не видим проблем да једног дана седимо у истој влади.

Да ли се већ сада припрема нека предизборна републичка коалиција у којој ће бити ДС, коалиција око СПС и СДП?

Никаквих разговора у том погледу није било, пре свега што је сувише рано за изборе. А ако мене питате мислим да то није и најреалнија опција и ако буду избори.

Зашто?

Зато што треба још времена да протекне да не би било међусобног потирања. Део гласача ДС-а не би гласао за ту коалицију због СПС-а, део гласача СПС-а не би гласао због ДС. То је рискантна коалиција, иако би идеолошки била логична, али политички у овом тренутку не би била продуктивна.

Зашто на изборе на Вождовцу не излазите самостално. Зар то није прилика да први пут измерите популарност нове странке?

Има неколико разлога. Пре свега нико нас није јавно оптужио из ДС-а али провејава да смо ми кривци што ДС није победио јер смо изашли самостално. Да будем потпуно отворен, мислим да на овај начин треба да покажемо ДС-у да нису пуке фразе да су они наш стратешки партнер и зато се нисмо ценкали ни око понуде ни око броја мандата. Иако сте у праву да би нама сада далеко више одговарало да смо ишли самостално јер странка сада настаје, да је промовишемо.

Да ли сте о оснивању партије разговарали са Борисом Тадићем или неким другим из ДС-а ?

Да, разговарао сам са Тадићем пре него што ћемо уопште кренути у овај пројекат. Сматрао сам то политички коректним према неком с ким сам у коалицији и дуго година радим заједно. Не би било у реду да то сазнаје из новина. Мислим да је Тадић разумео а рекао сам му да ће ДС заиста бити наш први избор и пре избора и после избора.

(Разговарала **Ивана Анојчић**)